

Hovorový štýl

Hovorový štýl je štýl neverejného - súkromného styku a uplatňuje sa v ústnom prejave.

Hovorový štýl používame pri každodennom styku v práci medzi kolegami, spolužiakmi, v priateľskom či rodinnom prostredí.

Funkciou hovorového štýlu je:

- spontánne niečo niekomu vypovedať.

Medzi základné znaky hovorového štýlu patrí:

- ústnosť,
- súkromnosť,
- dialogickosť,
- situačnosť,
- stručnosť.
- expresívnosť.

Ústnosť

Ústnosť je najvýraznejším znakom hovorového štýlu. V ústnom prejave sú dôležité zvukové vlastnosti reči, a to najmä:

- **melódia viet** - zvukový priebeh vety,
- **dôraz** - vetný prízvuk - výraznejšie vyslovenie významovo najdôležitejšieho slova vo vete,
- **prestávka** - pauza - prerušenie prúdu reči na istý čas.

Súkromnosť

Hovorový štýl uplatňujeme v neverejnom styku - **súkromnom styku**.

Súkromnosť hovorového štýlu sa prejavuje v používaní nárečových, slangových slov, nespisovných slov,

či v nedôslednej výslovnosti.

Dialogickosť

V hovorom štýle sa najčastejšie realizuje forma **dialógu**. To znamená, že ústny prejav má konkrétneho adresáta. Väčšinou sa ústny prejav začína rôznymi osloveniami, napríklad Paľo, človeče, mami, babi, zlatko... alebo slovami počuj, počúvaj, vieš čo, atď.

Situačnosť

Hovorový štýl prebieha **v konkrétnej situácii**. Hovoriaci uplatňujú slovnú aj neslovnú komunikáciu, používajú mimiku, gestá, reč tela.

Expresívnosť

Expresívnosť sa v hovorovom štýle prejavuje používaním expresívnych slov, napríklad zlatíčko, synček, potvora, domisko, psisko, atď.

Jazykové prostriedky typické pre hovorový štýl:

- nárečové slová,
- expresívne slová,
- nespisovné slová,
- frazeologizmy,
- nedôsledná výslovnosť,
- zámená.

Mimojazykové prostriedky - neverbálna komunikácia v hovorom štýle:

- melódia viet,
- dôraz,
- gestá,
- mimika,

- pauzy,
- reč tela.

Slohové útvary hovorového štýlu:

- rozprávanie,
- dialóg,
- súkromný list,
- jednoduchá úvaha,
- jednoduchý opis,
- rozhovor.

Slohové postupy hovorového štýlu:

- rozprávací,
- opisný
- výkladový.

Zopakujte si:

1. Kedy využívame hovorový štýl?
2. Ktoré slohové útvary patria medzi útvary hovorového štýlu?
3. Ktoré jazykové prostriedky sú typické pre hovorový štýl?
4. Ktoré mimojazykové prostriedky sú typické pre hovorový štýl?
5. Ktoré slohové postupy sú typické pre hovorový štýl?

Použitá literatúra:

Krajčovičová - Kesselová: Slovenský jazyk pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. SPN, Bratislava, 2011, s. 29, s.106-108.

Ripka, I. a kol.: Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax. Ottovo nakladateľstvo, Bratislava, 2005. 670 s.